

LEBRIS

We know
books

HOMER

ILIADA

ILIADOS

Ediție bilingvă

*Traducere în metrul original
de GEORGE MURNU*

*Studiu introductiv și note
de D.M. PIPPIDI*

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
NOTA TRADUCĂTORULUI	38
Cântul / Ασμα I.....	40/41
Cântul / Ασμα II.....	80/81
Cântul / Ασμα III.....	134/135
Cântul / Ασμα IV.....	160/161
Cântul / Ασμα V.....	192/193
Cântul / Ασμα VI.....	244/245
Cântul / Ασμα VII.....	276/278
Cântul / Ασμα VIII.....	304/305
Cântul / Ασμα IX.....	338/339
Cântul / Ασμα X.....	360/361
Cântul / Ασμα XI.....	414/415
Cântul / Ασμα XII.....	464/465
Cântul / Ασμα XIII.....	492/493
Cântul / Ασμα XIV.....	540/541
Cântul / Ασμα XV.....	570/571
Cântul / Ασμα XVI.....	614/615
Cântul / Ασμα XVII.....	664/665
Cântul / Ασμα XVIII.....	708/709
Cântul / Ασμα XIX.....	744/745
Cântul / Ασμα XX.....	770/771
Cântul / Ασμα XXI.....	800/801

Cântul / Ασμα XXII.....	836/837
Cântul / Ασμα XXIII.....	866/867
Cântul / Ασμα XXIV.....	918/991
NOTE.....	965
GLOSAR	1003

1 Cântă, zeiță, mânia ce-aprinse pe-Ahil Peleianul,
Patima crudă ce-Aheilor mii de amaruri aduse;
Suflete multe viteze trimise pe lumea cealaltă,
Trupul făcându-le hrană la câni și la feluri de păsări
5 Și împlinită fu voia lui Zeus, de când Agamemnon,
Craiul născut din Atreu, și dumnezeiescul Ahile
S-au dezbinat după cearta ce fuse-ntre dânșii iscată.
Care fu zeul ce-i puse pe ei să se-apuice de sfadă?
Fiul lui Zeus și-al Letei, Apolon. În ciuda-i pe craiul,
10 Molimă grea răspândise și oastea-i pornise să piară,
Pentru că-Atrid cutezase pe preotul Hrises să-nfrunte,
Când cuviosul veni la corăbii, în tabăra-ahee,
Ca să-și răscumpere fata cu-o mare mulțime de daruri.
Cârja de aur ținând cu podoabe de sfinte cordele,
15 Daru-nchinat lui Apolon, de-Ahei se ruga deopotrivă,
Dar mai cu seamă de-Atrizi, cele două mai mari căpetenii:
„Voi, căpetenii Atrizi și Ahei cu frumoase pulpare,
Fie ca zeii-ntronați în Olimp la război să v-ajute
Troia ușor să luați și cu bine s-ajungeți acasă!
20 Ci-napoiati-mi copila robită, primind aste daruri,
Dacă vă temeți de fiul lui Zeus, de-arcașul Apolon.”
Asta vorbi; și cu toții strigau, învoindu-se-Aheii
S-aibă rușine de preot, primindu-i mândrețea de daruri.
Nu i-a plăcut lui Atrid Agamemnon îndemnul acesta
25 Și l-a respins fără milă pe preot, cu aspră poruncă:
„Vezi, o moșnege, să nu te mai prind pe-aici la corăbii,
Ori între noi zăbovind, ori încoace venindu-ne iară;
Mi-e că ți-or fi de prisos a ta cârjă și semnele sfinte.
Nu-ți voi da fata-napoi, ba chiar cărunți-va-n robie
30 Tocmai în Argos acasă la mine, de țara-i departe,
Pânză țesând la război și culcându-se-alături de mine.
Du-te dar, nu mă-ndârji, dacă teafăr dorești să poți merge.”
Astfel a zis; și bătrânul, de teamă, auzindu-i porunca,
Merse tăcut pe la marginea mării bătută de valuri,

- Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
 οὐλομένην, ἣ μυρὶ ἄχαιοις ἄλγε' ἔθηκε,
 πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄδιπρο αφεν
 ἥρώων, αὐτοὺς δ' ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
 5 οἴωνοισί τε πᾶσι, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή,
 ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
 Ἄτρεδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
 Τίς τάρ σφωε θεῶν οἴριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
 Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὃ γὰρ βασιλῆῖ χολωθείς
 10 νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὄρσε κακὴν, ὀλέκοντο δ' λαοί,
 οὐνεκα τὸν Χρῦσῆν ἠτίμασεν ἀρητῆρα
 Ἄτρεδης· ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
 στέμματ' οἴχων ἐν χερσὶν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
 15 χρυσέω ἀνὰ σκῆπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
 Ἄτρεδα δ' μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
 Ἄτρεδαί τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 ὕμῃν μιν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὐδ' οἴκαδ' ἰκέσθαι
 20 παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι,
 ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα.
 Ἔνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
 αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
 ἀλλ' οὐκ Ἄτρεδη Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,
 25 ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον τελλε·
 μή σε γέρον κοίλησιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κικεῖω
 ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὐτίς ἰόντα,
 μή νύ τοι οὐ χραίσμη σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο·
 τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρὶν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
 30 ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργετι ἡλόθῃ πάτρης
 ἰστὸν ἐποιομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιώσαν·
 ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε σαώτερος ὡς κε νέηαι.
 Ὡς ἔφατ', ἔδαισεν δ' ὃ γέρον καὶ ἐπέειθετο μῦθον·
 βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·

- 35 Unde deoparte stătu și rugare rosti către zeul
Febos Apolon, născutul din Leto, pletoasa zeiță:
„Tu cel cu arcul de-argint, tu paznicul Hrisei, Sminteus,
Care vârtos ocrotești Tenedos și Chila preasfântă,
Dacă ziditu-ți-am eu vreun mândru locaș de mărire,
- 40 Ori închinatu-ți-am grasele buturi de capre și tauri,
Glasul auzi-mi-l, Doamne, și-o singură vrere-mplinește-mi:
Stropii de plâns, cu săgețile tale plătească-mi Danaii!”
Astfel rugatu-s-a el. Auzi săgetașul Apolon
Și mânios, de pe vârful Olimpului, merse la vale
- 45 Arcul pe umăr avînd și tolba vârtos căpăcită.
Lung zuruiră săgețile-n tolba-i din spate, când zeul
Plin de mânie porni, nălucindu-se-asemenea nopții,
Stete deoparte de tabără-apoi și da drumul săgeții.
Groaznic fu zăngănul arcului cel luminos ca argintul.
- 50 Zeul întâi nimerit-a în muli și-n ogarii cei sprinteni,
Dar mai ținti după-aceea și-n oaste săgeți otrăvite.
Morții ardeau sumedenii pe ruguri. Și-n vreme de nouă
Zile, prin lagăr, zburară săgețile dumnezeirii.
Dar într-a zecea, pofti Peleianul la sfat ostășimea,
- 55 Povățuit el fiind de zâna cu brațele albe,
Hera, ce fuse-ngrijată că pier de năpastă Danaii.
Când laolaltă se strânse și fu așezată-ădunarea,
Iutele-Ahile, sculându-se, așa începu cuvântarea:
„Cred, o Atride, că noi o să fim nevoiți să ne-ntoarcem
- 60 Iar înapoi, rătăcind, dacă-o fi să scăpăm de la moarte,
Căci deopotrivă ne seceră oastea războiul și ciuma.
Să întrebăm dar un preot ori un zodier sau pe unul
Care-i de vise tâlmaci, că și visele vin de la Zeus,
Ca să ne spună de unde-i înverșunul zeului Febos?
- 65 Ceartă-ne oare dorind juruite prinoase ori jertfe?
Au poate arsura de fripte mioare și capre alese
El, dobândind, ar voi de la noi să-și abată urgia?”
Zise și-ndată șezu. Dar iată, se scoală-ntre dânșii
Fiul lui Testor, întâiul și fala prorocilor, Calhas,

- 35 πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠῤῥᾶθ' ὃ γεραιὸς
 Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠῦκομος τέκε Λητώ·
 κλυθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
 Κίλλάν τε ζαθέην Τενέδοιό τε φι ἀνάσσεις,
 40 Σμινθεῦ εἴ ποτέ τοι χαριέντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
 ἢ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκθα
 ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τὸ δέ μοι κρήνην ἐέλωρ·
 τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
 βῆ δ' κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
 45 τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
 ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὃ στοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
 αὐτοῦ κινηθέντος· ὃ δ' ἦ ε νυκτὶ εἰοικῶς.
 ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε·
 δεινὴ δ' κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο·
 50 οὐρῆας μ ν πρῶτον ἐπῶχετο καὶ κύνας ἀργούς,
 αὐτὰρ πεῖτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχεπευκς ἐφίεις
 βάλλ'· αἰεὶ δ' πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
 Ἐννήμαρ μ ν ἀνὰ στρατὸν ὦχετο κῆλα θεοῖο,
 τῆ δεκάτῃ δ' ἀγορὴν δ' καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
 55 τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
 κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὄρατο.
 οἷ δ' ἐπεὶ οὖν ἠγερθεν ὀμηγερέες τε γένοντο,
 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Ἄτρε δη νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὃ ω
 60 ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
 εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς·
 ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα
 ἢ καὶ ὄνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν,
 ὅς κ' εἴποι ὃ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 65 εἴ ταρ ὃ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται ἠδ' ἐκατόμβης,
 αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
 βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
 Ἥτοι ὃ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,

- 70 Care știa câte-au fost mai demult, câte sunt, câte fi-vor,
Și cârmuise ale Aheilor vase pe mare spre Troia
Numai cu darul ghicirii, cu care-l cinstise Apolon.
Bine cu mintea-i chitind, luă Calhas cuvântul și zise:
„Scumpe lui Zeus Ahile, tu-mi ceri să vă spun tuturora
- 75 Care să fie necazul arcașului, Febos Apolon?
Eu bucuros o voi spune; ia seama tu însă și jură-mi
C-ai să fii gata să-mi dai ajutor cu vorba și fapta.
Mi-e să nu supăr cumva între Domnii Ahei pe acela
Care-i mai tare ca toți și de care cu toții ascultă.
- 80 Biruie craiu-n mânie pe cel care-i stă sub poruncă;
Ciuda-i, măcar că pe o zi și-o ascunde și-o-nădușă-n sine,
Colcăie totuși în pieptu-i și cată prilej mai pe urmă
Ca s-o descarce. Deci juruie-mi tu, dacă vrei să mă aperi.”
Numaidecât îi răspunse lui Calhas șoimanul Ahile:
- 85 „Inimă prinde, destaină și spune ce cugetă zeii!
Iată, mă jur pe Apolon, iubitul fecior al lui Zeus,
Căruia, Calhas, rugându-te, Aheilor taine dezvălui:
Până ce eu mai visez și mai văd pe pământ, lângă-aceste
Vase adâncate, niciunul din toată aheimea de față
- 90 N-o să te-atingă cu pröcleta-i mână, nici chiar Agamemnon,
Care se laudă aci între Domni că e cel mai de frunte.”
Negreșitorul proroc mai prinse curaj și răspunse:
„Nu pentru jertfe și nici juruite prinoase ne ceartă,
Ci-i supărat el de preot, că prea-l necinsti Agamemnon,
- 95 Nu dezrobi pe copilă, nici daruri primi de la dōnsul.
De-asta, Țintașul atâtea necazuri ne-a dat și-o să deie.
Molima n-o să se-ndure s-abată din tabăra-ahee
Până ce tatălui pe sprâncenata copilă n-om da-o
Fără de daruri și plată și nu-i vom aduce la Hrisa
- 100 Jertfa spășirii. Așa împăca-vom pe zeu, împlânzindu-l.”
Zise și-ndată șezu; dar iată se scoală-ntre dânșii
Plin de mâhnire și ciudă viteazul Atrid Agamemnon;
Mintea-i cu totul tot cuprinsă de negrele gânduri
Și de mânie aprinși ca focul îi scânteie ochii.

- 70 ὃς ἤδη τά τ' ἔόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἔόντα,
καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω
ἦν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων
ὃ σφιν εὖ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με Δι φίλε μυθήσασθαί
- 75 μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος·
τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσον
ἦ μὲν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξιν·
ἦ γὰρ ὁ οἶμαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί·
- 80 κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρη·
εἷ περ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλὰ τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσῃ,
ἐν στήθεσσι ἐοῖσι· σὺ δὲ φράσαι εἷ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
- 85 θαρσήςσας μάλα εἶπ' θεοπρόπιον ὃ τι οἶσθα·
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Δι φίλον, ᾧ τε σὺ Κάλχαν
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὗ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χειῖρας ἐποίσει
- 90 συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἵπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὐχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ἠῦδα μάντις ἀμύμων·
οὗ ταρ ὃ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται οὐδ' ἑκατόμβης,
ἀλλ' ἔνεκ' ἀρητήρος ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
- 95 οὐδ' ἀπέλυσε θυγάτρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα,
τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἐκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει·
οὐδ' ὅ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει
πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
- 100 ἐς Χρῦσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
ἦτοι ὃ γ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
ἦρωσ' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐκτεν·

- 105 Cată hain mai  nt i la Calhas  i astfel  i zice:
 „Calhas, tu cobe, în veci nu mi-ai spus o prielnică vorbă;
 Răul plăcutu- i-a pururi,  i pururi merit-ai a rele.
 Nici ai rostit oarec nd  i nici făptuit-ai vreun bine.
 Chiar  i acum prorocind, Danailor spui tuturor
- 110 Cum că de-aceea p depse ne dete  inta ul olimpic,
 Numai că eu am respins bogatul răscumpăr al fetei,
 Pentru c-a  vrea înadins ca ea să r m ie la mine.
 Drept e că-mi place mai mult dec t Clitemnestra, so ia
 Din tinere ele mele; doar nu-i mai prejos ca femeie
- 115 De pricepută, de harnic  ce-i  i de-naltă  i m ndr .
 Totu i voi da-o-napoi la p rin i, dac-a a e mai bine.
 Nu voi să-mi piară o tirea, ci teafără toată să-mi fie.
 Iute-mi alege i o altă răsplată, ca nu cumva singur
 Ned ruit să fiu eu  ntre Ahei, că doar nu se cuvine.
- 120 Bine cu to ii vede i ce fel de răsplată voi pierde.”
 Dar  l  nt mpin -Ahile  oimanul, zic ndu-i: „Atride,
 Cel mai slăvit între oameni  i mai ahtiat după avere,
 Cum  i de unde să- i deie b rba ii Ahei o răsplată?
 Bunuri prea multe de-a ob t i noi nu  tim păstrate niciunde;
- 125 C te-am prădat  n ora e la Troia,  mp r itu-le-am toate;
 Nu se mai cade o tirea pe-aceste- napoi să le ceară.
 D  pe Hriseis acuma  i-mpac  pe zeu, iar Aheii
 Te-or dărui întreit  i-mp trit, dac  bun va fi Zeus
 Să pustiim a lui Priam cetate temeinică-n ziduri.”
- 130 Zise din nou ridic ndu-se craiul Atrid Agamemnon:
 „Nu-mi fi a a de viclean pe c t e ti de voinic, o, Ahile,
 Cel arătos ca un zeu, căci n-o să mă birui cu vorba,
 Nici vei putea să mă-n eli. Ori vrei s-ai răsplată tu singur
  i despoiat să fiu eu, de mai stărui să dau pe femeie?
- 135 Doar dacă m rinimo ii Ahei  mi vor face pe voie
  i mi-or alege pe alta, totuna la preț cu aceea.
 Nu mi-o vor da-o, eu însumi atunci voi lua de la tine
 Darul cu sila. De nu, de la Aias ori chiar  i din corturi,
 De la Ulise,  i las' să se-nfurie apoi ori icine,

- 105 Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὄσσόμενος προσέειπε·
μάντι κακῶν οὐ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον ε πας·
αἰεὶ τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω ε πας ἔπος οὔτ' ἐτέλεσσας·
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις
- 110 ὡς δὴ τοῦδ' ἔνεκά σφιν ἐκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὔνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὔ ἐθέν ἐστι χερεῖων,
- 115 οὐδέμας οὐδ' φυήν, οὔτ' ἄρ φρένας οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω δόμεναι πάλιν εἰ τό γ' ἄμεινον·
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι·
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσατ' ὄφρα μὴ ο ος
'Αργείων ἀγέραςτος ἔω, ἐπεὶ οὐδ' ἔοικε·
- 120 λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἄχιλλεύς·
'Ατρε δη κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί που ἴδμεν ξυνή α κείμενα πολλὰ·
- 125 ἀλλὰ τὰ μ ν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μ ν νῦν τήνδε θεῶ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῆ τετραπλῆ τ' ἀποτείσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
- 130 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
μὴ δ' οὕτως ἀγαθὸς περ ἐὼν θεοίκελ' Ἄχιλλεῦ
κλέπτε νόω, ἐπεὶ οὐ παρελεύσειαι οὐδέ με πείσεις.
ἢ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς ἔχης γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτως
ἦσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
- 135 ἀλλ' εἰ μ ν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ
ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
ἄξω ἐλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὄν κεν ἴκωμαι.

- 140 Dar despre asta putem să vorbim ȳntre noi și pe urmă;
Hai să ȳmpingem pe valuri acum o corabie neagră,
Punem ȳntr-ȳnșa vȳslașii mai repede și hecatomba
Și să pornim ȳn corabie pe-mbujorata Hriseis.
Unul să fie mai-marele și purtătorul de grijă,
- 145 Aias ori Idomeneu ori dumnezeiescul Ulise;
Ba chiar tu ȳnsuți, Ahile, tu, cel mai cumplit ȳntre oameni,
Jertfe s-aduci și să-mbuni pe izbăvitorul Apolon.”
Crunt pe sub gene privind, rȳspunse șoimanul Ahile:
„Vai, ferecatule-n sfrunt și veșnic pornit pe cȳștiguri,
- 150 Cum să se-nduplece Aheii, plecați la poruncile tale,
Drumuri să bată sau tari să tot stea la război cu dușmanii?
Nu de necaz pe Troieni am venit eu cu armia-ncoace,
Spre a mă bate pe-aici, doar nu mi-s Troienii de vină;
Nu mi-au răpit ei cirezi, nici stave cumva de-ale mele,
- 155 Nu mi-au stricat ei nici roadele-n țara bărbaților Ftia
Cea cu pȳmȳnt roditor, cȳ la mijloc sunt stavile multe,
Munții cu umbre pe vȳi și marea cu clocot de valuri;
Ci ne-am luat după tine, sfruntate, ca tu să te bucuri,
Cȳ răzbunȳm de Troieni, noi, pe fratele tȳu și pe tine
- 160 Cel fȳrȳ-obraz! Ci de asta nu-ți pasȳ și n-ai nici o grijă,
Ba chiar mă și ameninți cȳ iei de la mine rȳsplata,
Rodul atȳtor sudori și darul de cinste al oștirii.
Eu niciodatȳ totuna cu tine n-am parte de daruri,
Cȳnd cucerim și prȳdȳm vr’o cetate bogatȳ din Troia.
- 165 Ba dimpotrivȳ, ȳn viforul luptei tot greul ȳl duce
Brațu-mi cu arma; cȳnd vine-mpȳrțirea pe urmȳ, tu capeti
Partea mai mare din daruri, iar eu, mulțumit cu puținul,
Iar la corȳbii mă-ntorc istovit de războinicȳ trudȳ.
Plec dar ȳn Ftia, cȳci mai de folos ȳmi e-ntorsul acasȳ
- 170 Pe legȳnate corȳbii. Nu cred cȳ, lovindu-mȳ-n cinste,
Lesne tu singur aci grȳmȳdi-vei cȳștiguri și-avere.”
Dar se rȳsti la Ahile, grȳindu-i, Atrid Agamemnon:
„Du-te dar, dacȳ ț-i voia să pleci. Eu nicicȳnd cu rugare
Nu-ți voi cȳdea să rȳmȳi; cu mine mai sunt doar și alții

- 140 ἄλλ' ἦτοι μ ν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις,
νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δ' ἐρέτας ἐπιτηδ ς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρῦση δα καλλιπάρηον
βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
- 145 ἢ Αἴας ἢ Ἴδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς
ἢ σὺ Πηλε δη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἦμιν ἐκάεργον ἰλάσσειαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
ὦ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε κερδαλεόφρον
- 150 πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθεται Ἀχαιῶν
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσιν φι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκ' ἤλυθον αἰχμητῶν
δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὐ τί μοι αἴτιοί εἰσιν·
οὐ γὰρ πάποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδ μ ν ἵππους,
- 155 οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβόλακι βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἠχήμεσσα·
ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδ ς ἅμ' ἐσπόμεθ' ὄφρα σὺ χαίρης,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε κυνῶπα
- 160 πρὸς Τρώων· τῶν οὐ τι μετατρέπη οὐδ' ἀλεγίζεις·
καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ὦ ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἱες Ἀχαιῶν.
οὐ μ ν σοί ποτε σον ἔχω γέρας ὀππὸτ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐ ναιόμενον πτολίεθρον·
- 165 ἀλλὰ τὸ μ ν πλεῖον πολυάκος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπους· ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἴκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεὶ κε κάμω πολεμίζων.
νῦν δ' ε μι Φθίην δ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
- 170 οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀ ω
ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
φευγε μάλ' εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται, οὐδέ σ' ἔγωγε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι